

Do Nauczycieli, Rodziców i młodzieży szkolnej

Wkraczamy w nowy rok szkolny 1964/1965, rok, który ma szczególne znaczenie w życiu naszej szkoły i całego naszego społeczeństwa. Decydują o tym następujące momenty: 20-lecie Polski Ludowej i IV Zjazd Partii.

W roku 20-lecia Polski Ludowej — 1 września 1964 roku — uczyć się będzie w szkołach różnych typów naszego miasta i województwa 535 tys. uczniów. Oznacza to, iż co 5 mieszkańców zasiada na ławie szkolnej. Na rozpoczęcie roku przywołano 24 nowe szkoły, a łącznie w ciągu 20-lecia 341 szkół. Świadczy to o ogromnych nakładach państwa i ofiarności społeczeństwa Wielkopolski, które przekazało do rąk młodzieży pół miliarda złotych na SFBS.

Szkola nasza powinna wskazać i uświadomić młodzieży ten ogrom przebytej drogi i dokonanej pracy, dokonać bilansu porównawczego z okresem 20-lecia międzywojennego, kiedy to 3/4 młodzieży robotniczej i chłopskiej musiało zadowolić się ukończeniem 4 klas szkoły podstawowej. Albowiem dorosło już w Polsce całe pokolenie, dla którego wszystko, co działo się przed wojną, jest już historią, o której wiedzę czerpie z książek i opowieści. Jest rzeczą niesłychanie ważną, by w skład świadomości obywatelskiej naszego pokolenia i pokoleń następnych, którym przypadnie w udziale dalsze urządzanie i rozwijanie Polski socjalistycznej weszła dokładna znajomość wielkiego kontrastu, przeciwieństwa, różnicy, jaka dzieli Polskę Ludową — demokratyczną i socjalistyczną — od tamtej Polski — przywileju klasowego, zastoju i zacofania, słabości i niepewności jutra.

W roku 1964 podliczamy bilans pierwszego 20-lecia i stajemy w obliczu nowych zadań.

Wyluczył je IV Zjazd PZPR, Zjazd 20-lecia. Najbliższe 5-letnie będzie okresem, w którym podstawą powszechnego wykształcenia stanie się 8-klasowa szkoła podstawowa.

Zrobimy dalszy krok naprzód w upowszechnianiu wykształcenia zawodowego i ogólnego na poziomie średnim i niepełnym średnim.

W roku bieżącym zapewniemy dostatek miejsc w tych szkołach dla 80% absolwentów klas siódmych (w mieście Poznaniu dla 90%). Niepostrzeżenie więc przybliżamy się do powszechności nauczania w szkole średniej i niepełnej średniej. Zwiększenie dzieci stało się wyrazem awansu, nowym rodzicielskim, nadeksem chwili.

Te ogromne zadania organizacyjne, materialne, kadrowe wykonywać należy najbardziej efektywnie. Pełniejsze efekty może szkoła uzyskać przy poparciu rodziców poprzez zmniejszenie odświadu i drugoroczności. Jest to poważne zadanie nauczycielstwa, związane z podnoszeniem pracy szkoły i uaktywnieniem organizacji dziecięcych i młodzieżowych.

Ala szkoła — rzecz jasna — nie tylko uczy, lecz i wychowuje. Te dwie funkcje nie dają się rozdzielić. A w okresie przejścia od jednej formacji do drugiej — czyli w naszym obecnym położeniu — zadania wychowawcze nabierają szczególnej i wyjątkowej wagi.

Szkola musi pomóc swym wychowankom w zrozumieniu tysiącletniego dorobku i jego wielkich tradycji, we właściwej selekcji wartości ideowych i moralnych, musi ich umocnić we właściwych postawach życiowych, odpowiadających ideałom społeczeństwa socjalistycznego.

Żyjemy głębokie przekonanie, że nauczyciele sprostają tym poważnym obowiązkom, jakie nałożone zostały na nich w nowym roku szkolnym w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży. Chcielibyśmy, ażeby coraz szerzej kreśliła się postać nauczyciela, ażeby walczył o rozwój i postęp pedagogiczny, polecał na poszukiwanie przez nauczycieli nowych rozwiązań i lepszych metod nauczania i wychowania młodzieży.

W tej pracy wychowawczej szkoła i nauczyciele nie mogą pozostać sami, potrzebny jest szeroki front na rzecz szkoły, na

Rok XX
Wyd. AB
Poznań
wtorek, 1. IX. 1964
Cena 50 gr
Nr 207 [6395]

Po wypoczynku — praca

Ponad 8 milionów młodzieży rozpocznie dziś nowy rok szkolny

Przemówienie radiowe min. W. Tułodzińskiego

Poniedziałek, 31 sierpnia był dla młodzieży ostatnim dniem wakacji. We wtorek rozpoczyna się nowy rok nauki — 1964/65.

Uroczysta inauguracja roku szkolnego z udziałem ministra oświaty, Wacława Tułodzińskiego odbędzie się w Nysie woj. opolskiej.

Z nowym rokiem szkolnym przystąpi do nauki ok. 8.200 tys. młodzieży i dorosłych — tj. o ok. 350 tys. więcej, niż

w r. ub. Do szkół podstawowych przychodzi po raz pierwszy ok. 700 tys. siedmiolatków.

W dniu rozpoczęcia zajęć młodzież otrzyma 3.780 nowych sal lekcyjnych. Spora liczba uczniów rozpocznie nowy rok nauki w klasach świeżo odnowionych i wyremontowanych.

Min. Tułodziński podkreślił na wstępie, że za najważniejsze zadanie następnego 5-letniego okresu uważa należy przejście w latach 1966—1967 z 7-letniego na 8-letni okres nauczania w szkolnictwie podstawowym i dostosowanie w latach 1967—1970 szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i szkolnictwa zawodowego do tej wyższej organizacji programu.

Przekształcenie szkoły 7-klasowej w 8-klasową zostanie zakończone pomyślnie — stwierdził dalej mówca. Obecnie wysiłki nauczycielstwa i administracji szkolnej w szkołach podstawowych koncentrować się powinny przede wszystkim na pełnej i prawidłowej realizacji nowych programów, na stałym unowocześnianiu procesu nauczania, rozwijaniu wśród nauczycielstwa ruchu nowatorstwa metodycznego, na jak najpełniejszym wykorzystaniu treści programowych dla kształtowania socjalistycznej świadomości młodzieży.

W pełnym toku są prace nad reformą liceum ogólnokształcącego i szkoły zawodowej.

Nowe liceum ogólnokształcące, jakie powstanie w wyniku reformy szkolnej, powinno zapewnić młodzieży szerokie wykształcenie politechniczne oraz takie przysposobienie do pracy zawodowej, które pozwoli tej części młodzieży, która nie podejmie studiów wyższych, na rozpoczęcie pracy zawodowej i dokwalifikowanie się na kursach specjalistycznych.

Min. Tułodziński zaznaczył dalej, że ważną sprawą jest

Dokończenie na stronie 2

W 25 rocznicę hitlerowskiego najazdu na Polskę

W 25 rocznicę hitlerowskiego najazdu na Polskę. Wróg zbliża się do stolicy, kto żyje rusza do budowy barykad. Na zdjęciu: budowa barykady na ul. Targowej. Fot. — CAF

Radziecko — czechosłowackie rozmowy na Hradczanach

Na Hradczanach rozpoczęły się dzisiaj rozmowy między delegacjami partyjno — rządowymi ZSRR i CSRS.

Delegacji radzieckiej przewodniczy I sekretarz KC KPZR, premier N. S. Chruszczow, zaś delegacji czechosłowackiej — I sekretarz KC KPCz, prezydent Antonín Novotný.

Cenny sprzymierzeniec załogi

Postęp techniczny w Hucie im. Lenina

Niewiele już czasu pozostało budownictwem stalowni konwertorowo-tlenowej w Hucie im. Lenina. Mają oni przekazać ją do rozruchu w I kwartale 1965 r.

Sprzymierzeńcem załóg w wyścigu z czasem jest postęp techniczny. Prawdziwą rewolucją stało się tu zastosowanie blokowego systemu montażu kilkudziesięciotonowych konwertorów według projektu inż. Jana Bochenka.

Blokowy system montażu konwertorów, oprócz przyspieszenia tempa robót, podnosi jakość ich wykonania. (PAP)

Jesteśmy dobrze przygotowani do przyjęcia jesiennego szczytu

Uroczysta akademii energetyków w Poznaniu

W tym roku poznańscy energetycy obchodzili swoje święto po raz dziesiąty. Stało się ono okazją do podsumowania osiągnięć i zarazem wytyczenia dalszych zadań.

Kronika ważniejszych wydarzeń odnotowała w ciągu dwudziestolecia PRL — fakty świadczące o ogromnym wkładzie pracy energetyków w rozwój naszego kraju. W Zachodnim Okręgu Energetycznym odbudowano i zbudowa-

no wiele elektrowni a wśród nich Konin i Adamów. Razem elektrownie te dysponują mocą przekraczającą 1.000 MW i dają corocznie ponad 4 mln. kWh energii. Linie najwyższych napięć mają 1847 km średnich napięć — 21.000 km, a niskich napięć — 24.000 km długości.

Z okazji Dnia Energetyka odbyła się wczoraj w dyrekcji Zakładów Energetycznych Okręgu Zachodniego w Poznaniu uroczysta akademii, na którą m. in. przybyli: przewodniczący Prezydium Rady Narodowej m. Poznania — Jerzy Kusiak, wiceprzewodniczący Prezydium WRN — Jerzy Gawrysiak, kierownik Wydziału Ekonomicznego KW PZPR — Henryk Stach, I sekretarz KD PZPR — Grunwald — Tadeusz Galiński.

W referacie okolicznościowym — naczelny inżynier ZEOZ, mgr inż. Jerzy Bijaśiewicz, powiedział m. in.: W chwili obecnej stoi przed energetyką zadanie, związane z doroczną próbą sił, do której jesteśmy z roku na rok coraz lepiej przygotowani, a mianowicie: przejścia szczytu jesienno-zimowego. Okres wzmożonego zapotrzebowania na energię elektryczną nakłada na nas szczególnie tru-

ODEZWA
POZNAŃSKIEGO KOMITETU FRONTU JEDNOŚCI
NARODU I PREZYDIUM RADY NARODOWEJ
POZNANIA

Rodzice, Wychowawcy, Mieszkańcy miasta Poznania!

Rozpoczyna się dwudziesty rok szkolny w Odrodzonej Ojczyźnie. Jest to powód do szczególnej radości i dalszego utrwalania troski o zdrowie i wychowanie naszych dzieci i młodzieży.

Zakończyły się wakacje. Dzieci i młodzież powróciły z kolonii i obozów — rozbawione, beztroskie i wypoczęte. Powrót do miasta stwarza równocześnie niebezpieczeństwo wypadków, powodujących śmierć i trwałe kalectwo. W Poznaniu zarejestrowanych jest ponad 30.000 pojazdów mechanicznych. Tragicznie przedstawia się bilans wypadków za I półrocze br. Na ulicach naszego miasta miały miejsce 282 wypadki, w których poniosły śmierć 23 osoby a 193 odniosły poważne obrażenia ciała. W czasie tym zginęło czworo dzieci a 41 uległo kalectwu.

Poznański Komitet Frontu Jedności Narodu i Prezydium Rady Narodowej m. Poznania apelują do rodziców, wychowawców, Komitetów Frontu Jedności Narodu, Prezydów Dzielnicowych Rad Narodo-

wych, Dzielnicowych Komend Milicji Obywatelskiej, Komitetów Blokowych i Domowych o zabezpieczenie opieki nad dziećmi poruszającymi się na ulicach i drogach. Zwracamy się do wszystkich Komitetów Blokowych o przeanalizowanie, które punkty na terenie działalności Komitetu są najbardziej zagrożone wypadkowością, co należy wykonać by dzieci nie bawiły się na ulicach, gdzie należałoby ustawić zabezpieczające barierki, czy dodatkowe znaki ostrzegawcze, na jakie punkty skierowana być powinna na zwiększoną uwagę Milicji Obywatelskiej. Jak wypełnić wolny od zajęć szkolnych czas przez organizowanie różnych zabaw i gier sportowych, jak lepiej wykorzystać świetlice, place zabaw, boiska, sprzęt.

Niech zdrowie i wychowanie naszych dzieci i młodzieży staną się podstawową troską mieszkańców miasta.

Z okazji rozpoczynającego się roku szkolnego 1964/65 Poznański Komitet Frontu Jedności Narodu i Prezydium Rady Narodowej m. Poznania życzą wychowawcom, rodzicom, dzieciom i młodzieży najlepszych wyników w pracy i nauce.

Z okazji rozpoczynającego się nowego roku szkolnego składamy nauczycielom naszego miasta i województwa życzenia dalszych sukcesów w trudnej, ale szczernej pracy pedagogicznej — wszystkim uczącym się dorosłym i młodzieży dobrych wyników w nauce, — a zakładom opiekuńczym jeszcze owocniejszej współpracy ze szkołami.

Niech Rok Dwudziestolecia Polski Ludowej będzie dobrym etapem ciągłych sukcesów szkoły oraz współpracujących z nią rodziców i całego społeczeństwa.

Prezydium
Wojewódzkiej Komisji
Związków Zawodowych
w Poznaniu

W dniu rozpoczęcia nowego roku szkolnego 1964/65 solidaryzujemy się z całym społeczeństwem, które żywi wiele wdzięczności dla nauczycieli i docenia ich wielki wysiłek w nauczaniu i wychowaniu młodych ludzi.

Zdając sobie sprawę z wielkości zadań stojących przed nauczycielami w związku z rozpoczętą już realizacją reformy szkolnej oraz potrzebą nasyceńia pracy szkół socjalistycznymi treściami ideowo-politycznego wychowania młodzieży, życzymy Wam, Drodzy Nauczyciele i Wychowawcy, powodzenia i wykonywania tych wielkich zadań oraz pomyślności w życiu osobistym.

Komitet Wojewódzki
i Miejski ZMS
w Poznaniu

Dokończenie na stronie 2

rzecz socjalistycznego wychowania dzieci i młodzieży. W frontie tym znaleźć się muszą rodzice i zakłady pracy. Rodzice winni jeszcze aktywniej uczestniczyć w realizacji zadań wychowawczych szkoły, w przygotowaniu własnych dzieci do życia społecznego. Wierzymy, że społeczeństwo wielkopolskie w dalszym ciągu będzie wypełniało swoje świadczenia na rzecz budowy szkół Tysiąclecia.

Droga Młodzieży. Niech Wasza wdzięczność za piękne nowe szkoły, za wysiłek państwa i społeczeństwa będzie lepszą nauką i gruntownie zdobywaną wiedzą, szacunek dla nauczycieli i rodziców, troska starszych uczniów o swe młodsze koleżanki i kolegów. Wcielacie w życie idee Złotu Młodzieży Polskiej, uczestnicząc u boku dorosłych w życiu kraju, w trudzie narodu i jego dniach świętecznych.

Niech nowy rok szkolny będzie dalszym etapem w realizacji socjalistycznego budownictwa w dziedzinie nauczania i wychowania, realizacji, której towarzyszą nauczycielowi, rodzicom i młodzieży codzienne najszerzej uczucia, pomoc i troska Partii, Władzy Ludowej i całego społeczeństwa.

KOMITET WOJEWÓDZKI PZPR
W POZNANIU

Poważny wzrost ilości artykułów gospodarskich, mebli i galanterii

Uchwała IV Zjazdu PZPR mówi, że w latach 1966-70 dostawy towarów na rynek powinny wzrosnąć o 35 proc. Poważne zadania przypadają drobnej wytwórczości. Już obecnie ok. 50 proc. konfekcji, tyleż mebli, prawie 30 proc. obuwi i wiele innych artykułów pochodzi z zakładów spółdzielczych i przemysłu terenowego.

Podczas nadchodzącej 5-letki wartość produkcji drobnej wytwórczości powinna wzrosnąć o przeszło 44 proc., przy znacznym rozszerzeniu asortymentu towarów. Państwowy przemysł terenowy dostarczy o przeszło 60 proc., a spółdzielczość pracy — o 52 proc. więcej wyrobów metalowych. Wśród nich znajdują się m. in. zwiększone dostawy artykułów gospodarstwa domowego. Dwukrotne tempo wzrostu zakłada się w branży chemicznej. Drobna

Przemówienie min. Tułodzieckiego

Dokończenie ze strony 1

stopniowe zapewnienie młodzieży wiejskiej, która po szkole podstawowej pozostaje w

PAP-RADIO-INF-WC-TELEFONEM
RADIO-INF-WC-TELEFONEM
INF-WC-TELEFONEM-PAP-RADIO

U wybrzeży Cypru

Poniedziałkowa prasa cypryjska wychodząca w języku greckim do nosi, iż okręty VI Floty Amerykańskiej wtargnęły na wody terytorialne Cypru w odległości 7 mil od wyspy w rejonie Kokkiny.

Rozmowy prezydentów

W niedzielę wieczorem prezydent Naser i przebywający z wizytą w ZRA prezydent Makarios kontynuowali rozmowy na temat współpracy w sprawie służącego rozwiązaniami problemu cypryjskiego. Oba prezydenci osiągnęli co do tego całkowite porozumienie. W dniu dzisiejszym Makarios i cypryjski minister spraw zagranicznych Kiprianu wrócili do Nikozji.

Będą zabijali

Z Johannesburga odleciała wczoraj do Konga nowa grupa najemników, którzy służą będą w oddziałach Czombego. Równocześnie podano do wiadomości, że nowy punkt werbunkowy rekrutujący białych najemników otwarty zostanie w ciągu najbliższych godzin w mieście Durban (Republika Południowo-Afrykańska).

Gazy łzawiące przeciw studentom

W Dhace (Pakistan Wschodni) doszło do starć między policją a studentami. Policja użyła gazów łzawiących przeciwko demonstrantom.

Nowa zbrodnia rasistów

W nocy z niedzieli na poniedziałek rasistowskie grupy dopuściły się nowej zbrodni w mieście Mount Sterling w stanie Kentucky, podpalając tam szkołę w dzielnicy murzyńskiej. Straż pożarna, która wskutek fałszywego wezwania telefonicznego rozmyślnie skierowano na drugi koniec miasta przybyła na miejsce pożaru kiedy gmach szkoły spłonął doszczętnie.

Aresztowania w Indii

W Indii zakończyła się akcja niesubordynacji — Satiagraha, będąca protestem wobec braku żywności na rynku. Mimo iż akcja ta, zorganizowana z inicjatywą i pod kierownictwem Partii Komunistycznej, miała charakter pokojowy i zorganizowany, władze rozpoczęły masowe aresztowania jej uczestników. Liczba wtrąconych do więzień komunistów wynosi 11 tysięcy osób.

Piękny most

Prezydent Iraku, marszałek Abdel Salam Arif dokonał w niedzielę uroczystego otwarcia „Mostu 14 lipca”, zbudowanego na rzece Tygrys w centrum Bagdadu. Jest to most wiszący, o długości 332 m i szerokości pozwalającej przejechać obok siebie jednocześnie czterem samochodom.

Tureckie awantury

Po burzliwych demonstracjach w stolicy Turcji w związku ze sprawą Cypru, podobne demonstracje rozpoczęły się w sobotę o północy w Izmirze, gdzie do demonstrantów przyłączyli się elementy chuligańskie.

Rozpoczęto od demolarstwa pawilonów amerykańskiego i brytyjskiego na Międzynarodowych Targach w Izmirze, a przy okazji oburzucono też kamieniami i poważnie uszkodzono pawilony ZSRR, Bułgarii, Czechosłowacji i ZRA.

rolnictwie, dalszej nauki w szkołach przysposobienia rolniczego.

Najważniejszym zadaniem szkolnictwa jest przygotowanie i stopniowe wprowadzanie do szkół nowych programów nauczania i nowych podręczników szkolnych — oświadczył mówca, wskazując, że rozszerzono w nich wydatnie tematykę związaną ze współczesnością. Poszerzono problematykę ułatwiającą nauczycielowi kształtowanie u młodzieży podstaw naukowego poglądu na świat, wychowanie młodzieży w duchu świeckiej, socjalistycznej moralności.

Zadania postawione przed szkolnictwem wymagają rozszerzenia i pogłębienia doskonalenia ideowo — politycznego i zawodowego nauczycieli.

Coraz więcej nauczycieli pracujących podejmuje studia zaoczne, podwyższa swoje kwalifikacje zawodowe. Zbyt mało uwagi zwraca się jednak na działalność samej szkoły, na rozwijanie wśród nauczycielstwa krytycznego stosunku do własnej pracy i jej wyników, na poznawanie doświadczeń przodujących szkół i nauczycieli i na upowszechnianie najlepszych rozwiązań metodycznych. Utworzone w niektórych środowiskach szkolne i międzyszkolne zespoły samokształceniowe sprzyjają wydawnie podnoszeniu wyników pracy szkół. Dlatego należy zmierzać do rozwoju tych zespołów.

Po podkreśleniu roli samodzielnej działalności społecznej młodzieży, Minister Oświaty wskazał, że szkoły i nauczycielowi, dla pełnej realizacji zadań wychowawczych, potrzebna jest pomoc i poparcie organizacji młodzieżowych — ZHP, ZMS i ZMW, rodziców i całego społeczeństwa. W tym zakresie szkoła i nauczyciel w nadchodzącym roku szkolnym oczekują szerszej pomocy i wszechstronnego współdziałania. (PAP)

Po „energicznych” krokach rządu

W Płd. Wietnamie podobno panuje spokój

Sekretarz Stanu USA, Rusk, na konferencji prasowej wyraził nadzieję, że sytuacja polityczna w Wietnamie Południowym ustabilizuje się. Rusk sądzi, że obecna ekipa, znajdującą się u władzy w Sajgonie, nie ulegnie zmianie w ciągu najbliższych dwóch miesięcy. Stałą troską rządu USA powiedział Rusk — jest problem skutecznej walki z powstańcami.

Jeśli chodzi o gen. Khanha, Rusk stwierdził, że nie wie nic o ewentualnej dacie powrotu generała do Sajgonu. Rusk zaznaczył, że gen. Khanh jest niezwykle wyczerpany po ostatnich incydentach i potrzebuje odpoczynku.

450 osób zostało aresztowanych w ciągu ostatnich dwóch dni — brzmi komunikat oficjalny ogłoszony przez władze południowo — wietnamskie. Komunikat zapewnia, że w Sajgonie zapanował spokój w rezultacie „energicznych kroków podjętych przez rząd”.

wytwórczość stanie się głównym producentem opakowań z tworzyw sztucznych, poważnym dostawcą wyrobów gospodarstwa domowego i galanterii, zwiększy także produkcję wyrobów farmaceutycznych, proszków do prania i szorowania, kosmetyków itp.

Szczególnie poważne zadania stoją w zakresie produkcji mebli (wzrost o ok. 50 proc.), zwłaszcza mebli nowoczesnych.

Obuwia, wyrobów dziewiarskich i konfekcji ma drobna wytwórczość dostarczyć więcej od 27 do 45 proc. Szczególną uwagę zwróci się tu na podniesienie jakości i estetyki wyrobów.

Dla uzupełnienia — warto jeszcze dodać, że planowany jest także wzrost o ok. 30 proc. produkcji artykułów żywnościowych. (PAP)

Paryż uczcił 20 lecie swej wolności

Na apel Komitetu Wyzwolenia Paryża i Rady Generalnej Departamentu Sekwany mieszkańcy stolicy zebraли się w niedzielę, 30 sierpnia, na placu przy dworcu Montparnasse na wiec poświęcony dwudziestej rocznicy wyzwolenia Paryża spod okupacji faszystowskiej.

Przewodniczący Komitetu Wyzwolenia Paryża A. Tolle w swym przemówieniu przypomniął o bohaterskim powstaniu ludności Paryża w sierpniu 1944 roku.

A. Tolle serdecznie powitał przedstawicieli partyzantów ra dzieckich, których reprezentowała na wiecu delegacja z sekretarzem Komitetu Weteranów Wojny A. Maresjowem. (PAP)

Od 6 — 20 września Handlowcy spotykają się w Brnie

Od 6 do 20 września br. będą trwać VI Międzynarodowe Targi w Brnie, na których tradycyjnie, jak co roku, większość krajów socjalistycznych i liczni wystawcy z innych krajów europejskich i zamorskich demonstrować będą swe najnowsze osiągnięcia w produkcji przemysłu maszynowego.

Na tegorocznych targach znajdują się wyroby 12 zasadniczych grup przemysłu maszynowego, przy czym ekspozycja podzielona będzie na działy według branż.

Przedsiębiorstwa handlu zagranicznego CSRS zaoferują na handlowym forum ponad 3500 rodzajów wyrobów przemysłu maszynowego, z których aż 400 — to nowości.

Podczas targów odbędą się w Brnie 3 międzynarodowe sympozja naukowo-techniczne. (PAP)

Jest już nas ponad 3 miliardy

Opublikowany w niedzielę rocznik demograficzny ONZ zawiera dane statystyczne o 112 krajach — członkach Organizacji Narodów Zjednoczonych i o niektórych krajach nie wchodzących w skład tej organizacji.

Z danych tych wynika, że w połowie roku 1962 liczba ludności kuli ziemskiej wynosiła około 3.135 milionów. Liczba ta zwiększa się średnio o 2,1 procent rocznie.

Największą liczbę ludności mają Chiny, 670 milionów mieszkańców, India — 449, Związek Radziecki — 221, Stany Zjednoczone — 187, Indonezja — 98, Pakistan — 97, Japonia — 95, Brazylia — 75, Niemcy zachodnie — 55 i W. Brytania — 53 miliony. Na tych 10 państw przypada 2/3 całej ludności świata.

Dziesięć największych terytorialnie krajów to: Związek Radziecki, Kanada, Chińska Republika Ludowa, Stany Zjednoczone, Brazylia, Australia, India, Argentyna, Sudan i Algier.

Największą liczbę mieszkańców ma Tokio,

W niedzielę centralne dożynki

Już za parę dni — w przyszłą niedzielę, stolica powita 40-tysięczną rzeszę przedstawicieli wsi z całego kraju — uczestników centralnych dożynek. Święto plonów wrosło już w powojenną tradycję Warszawy i budzi wielkie zainteresowanie mieszkańców stołecznego grodu. Tegoroczne ogólnokrajowe dożynki będą szczególnie uroczyste, bowiem przypadają w okresie obchodów 20-lecia Polski Ludowej; a ponadto ich data pokrywa się ściśle z Dekretem o Reformie Rolnej, uchwalonym 6 września 1944 r. przez PKWN w Lublinie. To historyczne wydarzenie legło u podstaw gospodarczych i społeczno-kulturalnych przemian, jakie w minionym 20-leciu zaszły na polskiej wsi.

Mocnym akcentem specjalnie uroczystych, w tym roku obchodów święta plonów trwających od kilku tygodni w tysiącach wsi i osad całego kraju będzie Ogólnopolski Tydzień Folkloru, organizowany przez kółka rolnicze i komitety dożynkowe. W czasie „Tygodnia”, w dniach od 1 do 7 września w wielu miejscowościach, w salach widowiskowych, na estradach, w parkach, w szkołach — odbędą się występy najlepszych zespołów tanecznych, kapel i chórów. „Tydzień” ma na celu ukazanie piękna tradycji dożynkowej, ludowej pieśni, tańca i muzyki. (PAP)

Małe miasteczka u progu wielkich zmian

Prezydja wojewódzkich i powiatowych rad narodowych otrzymali do przeanalizowania wykaz zadań i uprawnień, które powinny być przekazane miejskim radom narodowym — miast nie stanowiących powiatów.

Przedyskutowane propozycje umożliwią władzom terenowym podjęcie uchwał, tak by z dniem 1 stycznia 1965 r. rady miast nie stanowiących powiatów mogły rozpocząć swą działalność wyposażone w nowy zakres zadań i uprawnień. Linia przewodnią jest dążenie, by miejskie rady wyposażone zostały w te wszystkie uprawnienia, które pozwolą im w pełnym tego słowa znaczeniu na kierowanie życiem gospodarczym i społeczno-kulturalnym miast i które bezpośred-

nio służą zaspokojaniu potrzeb ich mieszkańców. Mamy w Polsce 709 miast, które nie są powiatami, w tym 331 liczących do 5 tys. mieszkańców.

Sytuację większości tych miast cechuje pewna stagnacja i niedorozwój. Przyczyną tego stanu są przede wszystkim wojenne straty ludnościowe, materialne zniszczenia wojenne, wreszcie masowe ruchy migracyjne.

W Warszawie

Nowi goście Placu Teatralnego

Warszawie przybędą wkrótce dwa nowe pomniki — Wojciecha Bogusławskiego i Stanisława Moniuszki. Oba staną na pl. Teatralnym przed gmachem odbudowywanego Teatru Wielkiego.

Pomnik ojca polskiego teatru będzie odtworzony ściśle według stanu sprzed 1939 r. Autor projektu pomnika — zmarły niedawno prof. Jan Szczepkowski zrekonstruował sam w latach 1957—59 model postaci Bogusławskiego i paskorzęb zdołających postument.

Prof. Szczepkowski był również autorem projektu pomnika Stanisława Moniuszki. (PAP)

Jest już nas ponad 3 miliardy

a mianowicie 3.613 tysięcy. Następnym w kolejności miastem jest Nowy Jork z 7.781.984 mieszkańcami. Trzecim największym miastem świata pod względem zaludnienia jest Szanghaj liczący 6.900 tysięcy mieszkańców, następnie Moskwa 6.317 tysięcy.

Kraje Afryki — jak podaje rocznik — zamieszkuje wiele plemion, mimo stosunkowo niewielkich rozmiarów niektórych z tych krajów. Na przykład w Tanganice żyje 112 różnych plemion. Inne kraje świata również mają bardzo różnorodny skład etniczny, i tak np. w Związku Radzieckim żyje 109 odrębnych grup etnicznych, a w Kanadzie — 36.

Spośród 70 krajów, które nadesłały dane o liczbie analfabetów, osiem krajów afrykańskich oznajmiło, iż analfabetyzm wśród dorosłych mieszkańców wynosi u nich 50 procent a nawet więcej. W 15 krajach Azji przeszło połowa ludności nie umie ani czytać ani pisać. W Portugalii 38 procent dorosłej ludności, to analfabeci, co stanowi najwyższy procent analfabetyzmu w Europie. (PAP)

Pomoc w materiałach budowlanych i w opiece fachowców

Nowe bodźce dla budownictwa na wsi

Planowa koncentracja budownictwa na wsi oznacza próbę rozwiązania problemu inwestycji budowlanych we wsiach. Planową koncentracją objęto na razie — na drodze eksperymentu — 3 powiaty: Brodnica, Inowrocław i Włocławek, zaś w przyszłym roku zamierza się rozszerzyć eksperyment na 18 powiatów we wszystkich województwach.

Rokowania o przepustki będą kontynuowane

W rokowaniach o przepustkach dla ludności zachodniobrodzińskiej, prowadzonych przez przedstawicieli senatu zachodniobrodzińskiego i NRD, osiągnięto w ostatnim czasie pewne postępy — stwierdził w wywiadzie udzielonym tygodnikowi kolońskiemu „Rundschau am Sonntag”, nadburmistrz Berlina Zachodniego, Willy Brandt. Opowiedział się on za dalszym kontynuowaniem rozmów w tej sprawie. Niemniej, ulegając widocznie w dalszym ciągu presji określonych kół zachodniobrodzińskich, Brandt stwierdził, że senat zachodniobrodziński będzie w tej sprawie działać „jedynie w porozumieniu z rządem NRF i z sojusznikami”. (PAP)

W powiatach eksperymentujących, służba budowlana ustala w porozumieniu z radami narodowymi, plan budowy obiektów na dany rok i zabezpiecza jego wykonanie poprzez zagwarantowanie materiałów budowlanych, przydziału kredytów, uzupełniających własne środki rolników oraz zapewnienie pomocy technicznej. Jednocześnie tworzy się podstawę do zorganizowania usług budowlanych dla gospodarstw indywidualnych.

Brak takich usług jest — zdaniem specjalistów — jedną z głównych przyczyn małego wciąż budownictwa na wsi. Według szacunku resortu budownictwa, na wsi buduje się rocznie za około 14 mld. zł, z czego na inwestycje, wykonane przez różne przedsiębiorstwa budowlane, przypada zaledwie 3,5 mld. zł, w tym na budownictwo indywidualne w gospodarstwach chłopskich — tylko ok. 600 mln. zł.

Rozproszenie inwestycji chłopskich, związany z tym kosztowny transport, sprawiają, że roboty w gospodarstwach chłopskich są nieopłacalne dla przedsiębiorstw budowlanych. Toteż chętniej podejmują się one budowy większych obiektów. Z tych względów, przedsiębiorstwa mogą tylko część usług świadczyc rolnikom, gospodarującym indywidualnie. Przewiduje się, że w przyszłej 5-letce nastąpi dwukrotny wzrost usług budowlanych — do wartości inwestycji 7 mld. zł rocznie. Mimo tego wzrostu, rolnicy będą musieli nadal wiele budynków wznosić sami.

Istotnym warunkiem rozwiązania sprawy budownictwa w gospodarstwach indywidualnych jest zwiększenie liczby rzemieślników budowlanych na wsi. Kwalifikacje zdobyło w ciągu ostatnich 4 lat około 44 tys. osób. W latach 1964—65, przeszło 12 tys. dalszych 10—12 tys. rzemieślników. Spośród rzemieślników budowlanych tworzy się brygady rzemieślnicze. Zespoły, utworzone próbnie w kilku gromadach Lubelszczyzny. Inicjatywa ta spotkała się z uznaniem, zarówno rzemieślników, jak i chłopów. (PAP)

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Rozszerzenie uprawnień miejskich rad narodowych, zapewnienie im warunków do pełnienia funkcji prawdziwego gospodarza miasta stanowić będzie punkt wyjścia dla prac związanych z aktywizacją gospodarza zaniedbanych, często upośledzonych dotychczas małych miast i miasteczek. (PAP)

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Obecnie podjęte prace mają na celu likwidację tego stanu — rozszerzenie uprawnień i zadań miejskich rad narodowych małych miast.

Nowoczesność dydaktyki sprawą najważniejszą

Dziś pierwszy dzwonek szkolny wezwie do codziennych obowiązków naszych najmłodszych oraz ich wychowawców. W szkołach Poznania i Wielkopolski spotka się na pierwszej lekcji 535.370 uczniów wszystkich typów szkół. 418.160 spośród nich — będą to uczniowie szkół podstawowych; 45.870 — zasadniczych szkół zawodowych; 35.280 — liceów ogólnokształcących; 17.760 — techników z zawodowych; 12.800 — szkół przysposobienia rolniczego oraz 5.500 — zakładów kształcenia nauczycieli. Wielu z nich spotkało się w nowych budynkach, świeżo do ich użytku oddanych. Województwo otrzymało wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego 18 nowych szkół podstawowych ze 140 izbami lekcyjnymi, 1 liceum ogólnokształcące w Turku. Technikum Mechaniczne w Koninie oraz przedszkole w Kaliszu. W Poznaniu otwarte zostały 4 nowe szkoły podstawowe, 2 Technika: Łączności i Energetyczne oraz 1 przedszkole. Tytułu nowych obiektów szkolnych nie oddano dotąd w żadnym z poprzednich lat.

Na remonty kapitalne szkół podległych Wydziałowi Oświaty i Kultury oraz Kuratorium przeznaczono w województwie na rok 1964 kwotę 27.500 tys. zł. (renowacja 239 obiektów) w Poznaniu zaś 9.740 tys. zł (40 obiektów).

Przytoczona na wstępie liczba tegorocznych uczniów wskazuje na to, że co piąty obywatel Wielkopolski będzie się uczył w jednej ze szkół. Oznacza to wzrost liczby pobierających naukę o 24 proc. w stosunku do roku ubiegłego. Niestety — niemożliwy byłby równoznaczny wzrost izb lekcyjnych, dlatego w pewnych typach szkół (liceach ogólnokształcących) sytuacja ulegnie pewnemu pogorszeniu; poprawi się natomiast ten stan w szkołach podstawowych i zawodowych. Trudności lokalowe mają też internaty szkolne; będzie się je łagodzić przez kierowanie niektórych uczniów na stancje.

Do realizowania nowego programu, zgodnego z reformą szkolną, przystępuje obecnie w pełni klasa VI. Dla liceów, które reforma obejmie dopiero w roku szkolnym 1966/67, przygotowano tzw. programy przejściowe; w szkołach zawodowych zreformowany program realizowany będzie w roku szkolnym 1967/68; obecnie trwają nad nimi dyskusje. Poważnym, związanym z reformą szkolną, problemem jest opracowanie planu sieci szkolnej, najbardziej zgodnej z potrzebami danego regionu. Władze szkolne opracowują ją wspólnie z władzami administracyjnymi, a wyrazem pełnego zainteresowania i troski tych ostatnich są specjalne sesje poświęcone temu

zagadnieniu. W Poznaniu taka sesja WRN odbędzie się w listopadzie.

Sama jednak — choć niezmienne dla nowej szkoły istotna — baza nie stanowi o powodzeniu i efektywności reformy. Istota zagadnienia leży w zmianie dotychczasowych metod pracy w szkole, w unowocześnieniu ich, przystosowaniu do wymogów współczesnego życia. Dlatego tak wielkie znaczenie przypisują władze szkolne działalności, tzw. szkół wiodących, czyli tych, które rozpowszechniają nowe sposoby pracy dydaktycznej i wychowawczej. Szkół tych nie mamy jednak jak dotąd zbyt wiele; w większości zaś pokutują ciągle tradycyjne, przestarzałe — lecz wypróbowane i wygodniejsze — metody nauczania.

Rozwój szkół wiodących musi oczywiście odbywać się w oparciu o społeczne działania samych nauczycieli — nie zaś drogą administracyjną. Nauczyciel-nawigator, nauczyciel rezygnujący z rutyny na rzecz inspiracji nowych form i treści nauczania jest dla powstania nowoczesnej szkoły niezbędny.

Poznański Okręg Szkolny nie ma w roku bieżącym kłopotów z obsadzeniem wolnych etatów w szkołach. Zapotrzebowanie tegoroczne wynosiło 1.485 nauczycieli; do dnia 5 lipca zatrudniono 1.260. Pozostałe 225 etatów zajmą absolwenci liceów pedagogicznych i SN-ów, którzy jeszcze nie zgłosili się do pracy; w szkołach zawodowych zatrudni się nauczycieli dochodzących z przemysłu. Dostateczna liczba kwalifikowanych kandydatów pozwoliła kuratorium wydać zakaz zatrudnienia nowych sił niepełnowalifikowanych w szkołach podstawowych.

Na zakończenie kilka uwag o sytuacji wśród absolwentów szkół podstawowych, wśród których jest i w tym roku pewna grupa pragnących się uczyć dalej, lecz nieprzyjętych, niestety z braku miejsc. Kuratorium zabezpieczyło w tym roku możliwość dalszej nauki dla 80,9 proc. młodzieży opuszczającej szkoły podstawowe. Stosunkowo najłatwiej można się było dostać do liceów ogólnokształcących, które w pierwszej fazie przyjęć nie wykonały planowanego naboru uczniów. Wśród zgłaszających się notowano 70 proc.(!) dziewcząt, co w perspektywie niezbyt korzystnie rzutuje na nabór do szkół wyższych. Wiele miejsc wolnych miały zasadnicze szkoły zawodowe niektórych kierunków (np. budowlane, mechaniczne). Nadmiernie „obsadzone” kandydatami miejsca niektórych techników świadczą o tym, że młodzież — zwłaszcza chłopcy — chce jak najszybciej zdobyć zawód i rozpocząć samodzielną pracę zarobkową. W środowiskach o

Opracowany w marcu 1939 roku zarys polskiego planu obronnego zakładał, że w wypadku agresji niemieckiej dojdzie do oskrzydlenia Wielkopolski przez siły nieprzyjaciela, wychodzące z Pomorza Zachodniego i Dolnego Śląska w kierunku na Warszawę. Dlatego też zasadniczą linią obronną, przebiegającą przez Ziemię Wielkopolską, wytyczono 100 km na wschód od Poznania, tj. na linii znajdującej się tam jezioro, kanał Gopło — Warta, a następnie na rzece Warcie. W tej sytuacji, Poznań nie posiadał znaczenia strategicznego. Ściśle z polskim planem obronnym była związana akcja wycofywania, polegająca na usunięciu z Wielkopolski rezerwy zboża i nadzyszek sprzętu wojakowego oraz na przygotowaniu do ewakuacji niektórych zakładów przemysłowych i instytucji. Akcja ta wzbudziła w społeczeństwie poznańskim uzasadnione zaniepokojenie.

W 1939 r., w okresie poprzedzającym zbrojną agresję hitlerowską w województwie poznańskim, Niemcy prowadzili ożywioną działalność wywiadowczą oraz dywersyjną. Należy odnotować sprawę przelotów nad Poznaniem niemieckich samolotów zwiadowczych w czasie Świąt Wielkanocnych, skutkiem czego na lotnisku w Ławicy ustawione zostały działa artylerii przeciwlotniczej. Inny fakt, to odkrycie kanału przetrwania broni z Niemiec w rejon naszego miasta. Broń niemiecka przenikała drogą wodną, rzeką Wartą, którą to sprowadzano barkami z Rzeszy balony z makiem i z Fabryki Papieru w Czerwonej. Fabryka ta stanowiła wiaśność Braci Qveck.

W lipcu zostały rozpoczęte prace nad budową rowów przeciwlotniczych, masowo kopanych przez ludność w parkach i na placach. Do wybuchu wojny wykopano około 10 km bieżących tego typu rowów. Jednocześnie Zarząd Miejski przystąpił do budowy centralnego schronu pod Górą Przemysłową oraz 57 studni na terenie miasta, celem zabezpieczenia ludności w wodę w wypadku uszko-

dużej liczbie chętnych do dalszej nauki, a nigdzie nie przyjętych, dokona się komisji, dodatkowych przyjęć na 41 i 42 miejsca w klasie. Przewiduje się też uruchomienie dodatkowych oddziałów w niektórych technikach. Wielu kandydatów przyjął mogą jeszcze również szkoły przysposobienia rolniczego, — rozpoczynające zajęcia szkolne w październiku. Wszystkie te przedsięwzięcia pozwolą uzyskać miejsca dla 900 dalszych uczniów.

WANDA CHILA

1 Września 1939 w Poznaniu

zienia sieci wodociągowej. Przygotowane zostały schrony publiczne pod ówczesnym Muzeum Wielkopolskim, pod kinem Apollo, pod gmachem Akademii Handlowej, pod browarem na ul. Śniadeckich i na terenie portu rzeczno- nad Wartą.

Ostatnie dni sierpnia były pełne napięcia. Trwała mobilizacja drogą imiennych wezwani. Od 24 sierpnia obowiązywał zakaz używania syren fabrycznych oraz zarządzanie o zaciemnieniu miasta. Na cele wojskowe zajęte zostały budynki szkolne. Wojsko przystąpiło do przejmowania pojazdów od osób oraz instytucji. W dniu 30 sierpnia została ogłoszona powszechna mobilizacja, jednocześnie zawieszona została praca w urzędach, których pracownicy przystąpili do kopania okopów. W dniu tym w Poznaniu wykryty został nielegalny magazyn broni w związku z czym nastąpiło aresztowanie 15 miejscowych Niemców. W dniu 31 sierpnia we wczesnych godzinach rannych opuścili Ławicę ostatnie eskadry lotnicze, kierując się na lotniska polowe, znajdujące się na wschód od Poznania. Bezpośrednia obrona Poznania, miasta liczącego wówczas 274.000 mieszkańców, przed lotnictwem nieprzyjacielskim, spoczęła na 3 samolotach myśliwskich, które pozostały na Ławicy oraz 10 działach artylerii przeciwlotniczej.

Wybitny dowódca polski tego okresu, gen. Tadeusz Kutrzeba w swej pracy: „Bitwa nad Bzurą”, pisał: „Za znaczącą, że we wszystkich kalkulacjach pokojowych przyjęto za zasadę, że nie będziemy przez Niemców zaskoczeni. Znacząco to, że ogłoszenie nowej, powszechnej mobili-

zacji, nie nastąpi później niż ogłoszenie powszechnej mobilizacji niemieckiej, lub, że ewentualnie, nasze opóźnienie będzie tylko nieznaczne. (...) W rzeczywistości wojennej, sytuacja rozwinęła się inaczej, niż planowano. Niemcy nie ogłosili powszechnej mobilizacji i nie wypowiedzieli nam wojny, lecz zmobilizowali się potajemnie i rozpoczęli ofensywę, gdy byli skoncentrowani, tj. 1 września 1939 r.”.

1 września 1939 r. o godz. 4.45 do sztabu 14 Dywizji Piechoty, stacjonującej w Poznaniu, napłynęły alarmujące meldunki z Międzychodu, Zbąszynia i Wolsztyna o zaatakowaniu przez Niemców granicy.

Poranek tego pamiętnego dnia był w Poznaniu dosyć mglisty i to prawdopodobnie uchroniło miasto od nalotu w godzinach rannych. Jednak w snującej się mgłę nad miastem, dwukrotnie pojawiają się niemieckie samoloty zwiadowcze. Tymczasem w sztabie 14 DP odbyło się przesłuchanie jeńców niemieckich, których około godz. 9 dostarczono z granicy. Sytuacja była niejasna! Rozgłoszenie niemieckie podawało wiadomości o zaatakowaniu Polski, o nalotach hitlerowskiego lotnictwa na miasta polskie. — Brak było jednak oficjalnego wypowiedzenia wojny i komunikatu strony polskiej. — Tym tylko można sobie wytłumaczyć fakt, że przykładowo, ani dowódca obrony przeciwlotniczej Poznania, ani komendant bazy lotniczej w Ławicy, nie wiedzieli o rozpoczęciu działań wojennych przez Niemców i to aż do momentu pierwszego nalotu na miasto.

O godz. 11.50 klucze bombowców, oznaczonych czarnym krzyżem, zjawily się nad Poznaniem. Głos syreny alarmowej zbiegł się z wybuchami padających już bomb oraz hukiem strzałów nieciernej artylerii przeciwlotniczej. Zaskoczenie było całkowite! Były też pierwsze ofiary wojny wśród mieszkańców miasta oraz załogi lotniska w Ławicy. O godz. 12.30 samoloty nieprzyjacielskie ponownie zaatakowały Poznań. Około godz. 18 odbył się trzeci, najsilniejszy nalot na miasto. W czasie wieczornego nalotu, rozległy się strzały karabinowe dywersantów niemieckich. Nazajutrz, 6 Niemców, którzy zostali ujęci z bronią w ręku, sąd polowy 14 DP skazał na karę śmierci. Ofiarą nalotów Luftwaffe na Poznań, w dniu 1 września 1939 r. padło przeszło 238 osób (w tym 44 osoby, które zmarły w następnych dniach z odniesionych ran). Ustalono, że wśród ofiar, było 194 osób cywilnych (w tym około 60 kobiet i dzieci), oraz 44 żołnierzy. Niemcy w tym dniu w czasie nalotów w rejonie Poznania, stracili najprawdopodobniej 4 — samoloty.

Tak przedstawia się bilans tego tragicznego dnia, w którym wojna dotknęła bezpośrednio Poznań.

Dziś, jedynym znakiem tego tragicznego i pamiętnego dnia jest wspólna żołnierska mogiła na Cmentarzu Bohaterów oraz bezimienny masywny grób ofiar nalotu na Cmentarzu w Miłostowie — przeniesiony tam z cmentarza Świętomarcińskiego. Pamięć o tych, którzy pierwsi w Poznaniu padli ofiarą napadu hitlerowskiego na nasz kraj, niech trwa!

mgr Z. SZYMANKIEWICZ

do redaktora Zapomniana rocznica

Z powodzi rocznic, jaka zalewa nas w tym roku, można by wyłowić jeszcze jedną, może dosyć kameralną, ale nie pozbawioną pewnych istotnych wartości. Jest nią mianowicie 35 rocznica otwarcia szkół polskich na terenach pogranicznych wcielonego traktatem wersalskim do Niemiec. Otwarcie tych szkół, a potem — szczególnie w okresie hitlerowskim — ich utrzymanie — było wynikiem naprawde dużego bohaterstwa, trwałego samozaparcia i zdecydowania działaczy polonijnych, kadry nauczycielskiej, rodziców i samych dzieci. Po wieloletnich staraniach tych ludzi otwarto w roku 1929 pierwsze polskie szkoły w Złotowskim, Międzychodzie, na Bimborszczyźnie. W olbrzymiej przewadze dotrwały one do

września 1939 roku. Gros nauczycieli i działaczy polonijnych nie przeżyło hitlerowskich obozów i katowni...

Tereny b. pograniczne, jako należące do historycznej Wielkopolski, tradycyjnie ciążyły i ciągle do Poznania. Jeszcze w okresie międzywojennym z poznańskiego pochodziło wielu nauczycieli tamtejszych szkół, których dzieci właśnie do Poznania jeździły z wycieczkami, aby poznać bezpośrednio pomniki polskiej kultury. Z poznańskimi też szkołami utrzymywały przyjacielskie kontakty.

Dlatego też wydaje mi się, że właśnie w Poznaniu ta 35 rocznica powinna odbić się jakimś głosem i niechcący echem (...) I może początek nowego roku szkolnego (jakkolwiek tamten rok szkolny zaczynał się wiosną) byłby po temu dobrą okazją?

Przed kilku laty mieszkał gdzieś na Winoogradach długoletni kierownik szkoły polskiej w Nowym Kramsku, p. Władysław Sroka. Może w Poznaniu udałoby

się dotrzeć do kogoś takiego. Związek Nauczycielstwa Polskiego powinien znać adresy.

Również godna szerszego rozpropagowania wydaje mi się — chociaż może przy innej okazji, albo bez okazji — sprawa nawiązywania bezpośrednich, przyjacielskich kontaktów przez uczniów szkół poznańskich z uczniami wiejskich szkół Ziemi Zachodnich. Jak mi wiadomo, taka bardzo miła, nieszablona akcja z dużym powodzeniem konfluowała w Poznaniu Technikum Handlowe i Zasadnicza Szkoła Samochodowa. Ale to tylko dwie szkoły, a ile ich w naszym mieście?

Będę niezmiernie rad, jeśli poruszone tu sprawy zainteresują Pana Redaktora. Łączę wyrazy prawdziwego poważania

JACEK WALKOWSKI
Poznań, ul. Zakrętek 20/2

RED. Dziękujemy naszemu Czytelnikowi za przypomnienie interesującej rocznicy. Sprawie, o której pisze postaramy się dać wyraz na naszych łamach.

Ostatni dzień pokoju w Europie, dzień poprzedzający bezprzykładną, zbrojną agresję hitlerowskich Niemiec na Polskę, dokonaną pod najbardziej kłamliwymi pretekstami — wyraźnie zapowiadał się od samego początku jako dzień przełomowy.

Gdy mijała północ z 30 na 31 sierpnia, w gabinecie Ribbentropa toczyła się rozmowa między hitlerowskim ministrem spraw zagranicznych a ambasadorem brytyjskim.

Henderson przekazał najpierw Ribbentropowi odpowiedź swego rządu na notę niemiecką z poprzedniego dnia (tj. z 29 sierpnia). Foreign Office wyrażał w tej odpowiedzi gotowość pośredniczenia między Niemcami a Polską w celu umożliwienia bezpośredniego kontaktu między obu państwami, zastrzegając wszakże, iż interesy obu stron muszą być jednakowo respektowane.

Dowiedziawszy się, że trudno oczekiwać niezwłocznego przybycia do Berlina specjalnego wysłannika polskiego, jak tego uparcie żądali hitlerowcy (by mu zgłosić przyjęcie jakiegdyś Schuschniggowi lub Hasze i Chvalkovskiemu), Ribbentrop wpadł we wściekłość i stwierdził, że skoro daremnie przez cały dzień 30 sierpnia oczekiwano w Berlinie na przybycie wysłannika polskiego, cała sprawa dyskusji z Polakami stała się nieaktualna.

Ambasador w swym drugim z rządu telegramie, wysłanym o 5.15 rano,

podał jako główne punkty owego dokumentu (Ribbentropa):
Powrót Gdańska do Rzeszy: wytyczenie jako południowej granicy „korytarza” (tj. Pomorza) polskiego linii: Kwidzyn — Grudziądz — Bydgoszcz — Trzcianka; na tak ograniczonym terytorium plebiscyt przez głosowanie ludności według stanu z 1 stycznia 1913 roku z decyzją według absolutnej większości głosów; nadzór w „korytarzu” sprawowany przez komisję międzynarodową w składzie: Wielka Brytania, Francja, Włochy, Rosja (tj. ZSRR); gwarancja wzajemnej swobody komunikacji z Gdańskiem i Gdynią stosownie do wyniku głosowania; Gdynia zastrzeżona dla Polski; Gdańsk ma być miastem czysto handlowym i zdemilitaryzowanym.

Było to streszczenie tzw. 16 punktów, stanowiących treść „proponycji” niemieckich, a właściwie dyktatu dla Polski. Tymczasem w Berlinie od północy zasiadała pod przewodnictwem Goeringa nowo utworzona Rada Obrony Rzeszy. Henderson o skutkach grożącej wojny wyrażał się pesymistycznie:

twierdził, że Polska utraci niepodległość, gdyż zachodni sojusznicy nie będą mogli jej na razie pomóc, a końcowy pomyślny wynik przyniesie Polsce straty niewspółmiernie wielkie.

O godz. 10.55 otrzymano w Warszawie telefonogram z Berlina: (od amb. Lipskiego) zawierający warunki niemieckie przygotowane według informacji Hendersona dla uzupełnienia mocniejszego delegata polskiego.

O godz. 12.40 odszedł z Warszawy do ambasady w Berlinie telegram następującej treści:

W związku z Pańskimi raportami, proszę Pana Ambasadora o zażądanie przyjęcia przez ministra spraw zagranicznych lub przez sekretarza stanu i zakomunikowanie mu co następuje: Dziś w nocy rząd polski otrzymał informacje od rządu brytyjskiego o wymianie poglądów z rządem Rzeszy co do możliwości bezpośredniego porozumienia między rządem Rzeszy a rządem polskim. Rząd polski rozważa w duchu przychylnym sugestie rządu brytyjskiego, któremu w najbliższych godzinach udzieli formalnej odpowiedzi w tej sprawie.

Ćwierć wieku temu...

CZWARTEK, 31 SIERPNIA 1939

Właśnie w tej samej chwili, to jest o godz. 12.40, Hitler wydał siłom zbrojnym Rzeszy rozkaz ostateczny zaatakowania Polski w dniu następnym, 1 września o godz. 4.45: Fall Weiss wchodził w życie.

Niezłocznie po otrzymaniu instrukcji z Warszawy Lipski poprosił — była to godz. 13 — o audiencję u Ribbentropa.

Gdy zgłoszenie się Lipskiego doszło do Ribbentropa, ten wahał się, czy go w ogóle przyjąć. Upłynęły jeszcze trzy z górą godziny, zanim sprawa otrzymała swój ciąg dalszy. Ribbentrop zdecydował się w końcu przyjąć Lipskiego w wyniku naciśku włoskiego.

A oto co pisze o tym w swych wspomnieniach Lipski:

Ribbentrop przyjął mnie o 18.30. Instrukcję wykonałem. Ribbentrop zapytał, czy mam pełnomocnictwo do pertraktowania. Odpowiedziałem, że nie... Odpowiedziałem, że informacje moje są tylko pośrednie. Ribbentrop na zakończenie powiedział, iż myślał, że będę upoważniony do pertraktowania. Zakomunikuje moje wystąpienie kancierzowi.

Od tej chwili, zapewne od godziny 18.45, zakończyły się już oficjalne pokojowe, kontakty polsko-niemieckie.

O godz. 21 radio berlińskie nadało komunikat zawierający 16 punktów ze stwierdzeniem, że Niemcy uważają, że Polska odrzuciła rzekomą dobrą wolę Rzeszy do rokowań. O

tym, że rząd polski nigdy oficjalnie treści warunków niemieckich nie otrzymał, nie było w komunikacie ani słowa.

Z wydarzeń w Warszawie zasługuje na wzmiankę przede wszystkim interwencja nuncjusza Cortesiego, w wyniku wspomnianej już instrukcji z Watykanu, nakłaniającej Polskę do rezygnacji z Gdańska. Beck kategorycznie odrzucił ową próbę mediacji między Niemcami a Polską, w której czynnikiem placącym koszty miałyby być tylko Polska. Zachowanie Cortesiego wzbudzało również późniejszą poważną wątpliwość.

W godzinach wieczornych doszło wreszcie do perfidnej prowokacji, zorganizowanej przez Gestapo, w celu znalezienia dodatkowego pretekstu do napaści na Polskę. Przy pomocy przebranych w polskie mundury przestępców dokonano sfingowanego napadu na niemiecką wówczas radiostację w Gliwicach, rozgłaszając ten fakt jako rzekomy wypadek wojskowej agresji polskiej.

Na tym kończymy druk fragmentów książki prof. Henryka Batowskiego pt. „Ostatni tydzień pokoju”, która — jak już informowaliśmy — ukazała się nakładem Wydawnictwa Poznańskiego.

Przepraszamy za błąd w podtytułach które ukazały się w Głosie w numerach 205 i 206. Podtytuły powinny brzmieć: wtorek 29 sierpnia 1939 i środa 30 sierpnia 1939.

Po serii zwycięstw — porażka 0:1 Polska - Hiszpania w obiektywie

Nie powiodło się naszej reprezentacji w hokeju na trawie w pierwszym meczu z Hiszpanią, brązowym medalistą Igrzysk Olimpijskich w Rzymie. Na własnym terenie przegraliśmy 0:1 (0:1).

Z pomocowych wypowiedzi kie rownietwa ekipy hiszpańskiej do wiedzieliśmy się, że ze zwycięstw, nad nieprzeciętnym przeciwnikiem są zadowoleni, natomiast z gry swojego zespołu nie bardzo. Polacy, szczególnie po zmianie stron, mieli kolosalną przewagę. Niestety wszystkie strzały umiejętnie wyłapywał bramkarz, względnie ataki likwidowała bardzo pewnie obrona. Przy odrobini więcej celności w oddawaniu strzałów, szybszej decyzji w kole strzałowym, Polacy mieli pełne szanse nie tylko zremisować.

Hiszpanie zaprezentowali na mu rawie poznańskiego stadionu technicznie niezły hokej, podobnie jak i Polacy. Taktycznie jednak goście zagraли lepiej.

Puszczona przez Wojdyłaka bramka padła w 21 min. zdobyta przez szybkiego środkowego napastnika — Amata. Nasz bramkarz usiłując złapać strzał z kilku kroków, pośliznął się na trawie i nie zlikwidował stosunkowo słabo strzelonej piłki.

Z naszych zawodników, dobrze wypadła obrona, przechodząc na-

wet do ataku. W pomocy wyróżnił się Wrona oraz J. Czajka. W ataku najlepszy Różański. Zbyt mało zatrudniano naszych skrzydłowych. Niepotrzebnie forsowano grę środkami.

Gra prowadzona była fair. Zawody sędziowali, wobec późniejszego przybycia sędziów włoskich, W. Rosada z Polski i Malafie z Hiszpanii. (p)

Gra była niezwykle zacięta. Szczególnie w drugiej połowie Polacy atakowali bardzo ambliśnie.

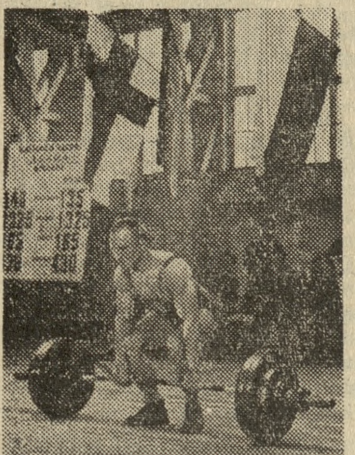

Dużo pracy miał hiszpański bramkarz. Dzięki jego doskonałej postawie, goście wyjechali z Poznania jako zwycięzcy. Fot. (3) — K. Przychodźki

Kapitanowie drużyn wymieniają proporce i życzenia dobrych wyników. Więcej szczęścia mieli goście, którzy zdołali pokonać naszą reprezentację różnicą zaledwie jednej bramki.

Rakordzista świata

Międzynarodowy turniej podnoszenia ciężarów rozegrany w Gdańsku przyniósł kilka doskonałych rezultatów. Najcenniejszy z nich osiągnął Waldemar Baszanowski, bijąc rekord świata (waga lekka) w podrzucie 168 kg. Podczas turnieju pobiło 10 rekordów Polski, 5 Czechosłowacji i 4 NRD.

Fot. — CAF

Piłka nożna

Kolejna runda rozgrywek piłkarskiej ekstraklaszki znowu przyniosła niespodzianki. Do sen sacji należy zaliczyć przede wszystkim porażkę raciborskiej Unii na jej własnym boisku z Zawiszą Bydgoszcz, zespołem, który po wrocie do I ligi zajmuje czwartą lokatę w tabeli. Uderza wysokie zwycięstwo Pogonii nad Odrą. Ruch, wielokrotny mistrz Polski odniósł pierwsze zwycięstwo w mistrzowskich bojach.

Wyniki:
Legia — Szombierki 2:0
ŁKS — Górnik 2:6
Pogoń — Odra 3:1
Polonia — Gwardia 1:1
Ślask — Ruch 0:1
Unia — Zawisza 2:3
Zagłębie — Stal 1:0
W tabeli bez porażki prowadzi Górnik przed Zagłębiem i bytomską Polonią.

W drugiej lidze stale zmienia się przedownik tabeli. Obecnie na czele znajduje się Garbarnia, która kroczy bez porażki. Niespodziewanie dobrze spisują się MZKS Gdynia i zespoły wałbrzyskie.

Oto wyniki trzeciej kolejki:
Cracovia — Raków 0:0
Garbarnia — Stal 2:0
GKS Kat. — Start 3:1
Górnik — Victoria 1:1
Polonia — Lublinianka 1:0
Thorez — Arkonina 3:1
Warmia — Lechia 1:1
MZKS — Wista 1:0

25 BRAMEK W SIATKACH III-LIGOWCÓW

Grunwald nadal kroczy na czele tabeli w lidze okręgowej, po czwartej kolejce spotkań, w której z trudem pokonał Calisę 1:0. Rekordowe zwycięstwo odniosła poznańska Olimpia gromiąc Dyskobolę 10:0. Z wielkim wysiłkiem zdobyła Warta dwa punkty w Pi le. Mimo znacznej przewagi zwyciężyła jedenastkę Sokoła tylko 1:0, zdobywając bramkę przez Chlebowski. Energetyk poniósł pierwszą porażkę, ulegając w Turku Włóknarzowi 0:2.

W pozostałych spotkaniach padły wyniki następujące: Zjednoczeni — Lech 0:3, Polonia — KKS Kepno 2:1, Olimpia Kolo — Górnik 1:4.

Przypominamy, że 2 bm. odebda się następujące mecze III-ligowców: Górnik — Calisia. Energetyk — Dyskobolia, Olimpia Kolo — Witkowo, Polonia — Sokół i KKS Kepno — Zjednoczeni.

Niedziela sportowa w Wielkopolsce

W wyniku trzydniowych regat o mistrzostwo okręgu kajakarze Warty zwyciężyli w ogólnej punktacji, uzyskując 1468 punktów, dzięki temu zdobyli puchar ufundowany przez POZKajakowy. Dalsze miejsca zajęli: Surma, Posnania, Stomil MKS Poznań, Energetyk, MKS Wolsztyn, Lech, Budowlani, KTW Kalisz. W punktacji seniorów pierwsze miejsce przypadło Surmie przed Wartą, w juniorach pierwszą była Warta przed Stomilem w młodzikach zwyciężył MKS Poznań przed Wolsztynem.

W Gnieźnie odbyło się międzymiastowe spotkanie w tenisie pomiędzy Poznaniem i Bydgoszczą. Ciężko wywalczone zwycięstwo odniósł Poznań (bez Gasiorka, Piątka i Filipówny) 8:5. Imprezę przeprowadzono sprawnie. Była ciekawa.

W zawodach o mistrzostwo II ligi żużlowej Polonia w Pi le zwyciężyła drużynę Abator z Torunia 43:36. Zwycięzcy umocnili swoją pozycję w tabeli II ligi. Start Gniezno po wyrównanej walce przegrał z tarnowską Unią 38:40. Mecz był bardzo zacięty. Dopiero ostatni wysiłek zdecydował o zwycięstwie.

W wyniku dwudniowych zawodów o mistrzostwo Polski LZS w siatkówce męskiej zaszczytny tytuł, jednak bardzo ciężko wywalczony przypadł drużynie LZS Skra Wolsztyn, który występował jako reprezentant Poznania. Wielkopolscy siatkarze pokonali Katowice, Lublin i Olsztyn wszystkich w stosunku 3:2. W klasyfikacji za Poznaniem znalazły się Katowice, Lublin i Olsztyn.

W drużynowych mistrzostwach Wielkopolski juniorów zwyciężyli wychowankowie trenera Wojtkowiaka z Warty. Zajęli kilka czołowych miejsc i wygrali zespołowo. Dalsze miejsca zajęli reprezentanci Surmy i Lecha.

w kraju

Na pływalni w Bytomiu rozegrano turniej waterpolowy o mistrzostwo Polski, w którym doszło do bezpośredniego pojedynku pomiędzy kandydatami do tytułu mistrzowskiego Polonią Bytom i Legią Warszawa. Wygrała Polonia 2:1, która prowadzi w tabeli przed Legią i KSZO Ostrowiec. Podczas turnieju Arkonina pokonała Olimpię Poznań 7:2, Legia zwyciężyła Olimpię 9:0, Polonia — 4:1, a KSZO — 11:1.

W Toruniu odbyły się zawody lekkoatletyczne o Memoriał Grzegorza Duneckiego. Zdobyl go sprinter AZS Poznań Hempowicz wygrywając trójbój sprinterski. Uzyskał on 2.644 pkt. za następujące wyniki: 60 m — 6,9, 100 m — 10,9, 200 m — 22,9.

W meczach o drużynowe mistrzostwo Polski w tenisie, wrocławską Gwardia zwyciężyła Warszawiankę 4:3. W tym samym stosunku Legia wygrała z MTK Łódź.

Po pierwszym dniu mistrzostw Polski w strzelectwie strutowym drużynowo prowadzi stołeczna Legia — 345 pkt, przed ZKS War-

szawa — 300 pkt i Wawelem Kraków — 293 pkt.

W wyniku trzydniowych zawodów centralnych modeli latających klubów zrzeszonych w Lidze Obrony Kraju na pierwszym miejscu uplasowali się zawodnicy Katowic przed Białymostkiem.

Międzynarodowy turniej siatkówki męskiej, zorganizowany w Warszawie z okazji 15-lecia miejscowej Sparty wygrał jugosłowiański zespół Jedinstvo Stara Pazova przed Spartą.

W Mielcu rozegrano zawody lekkoatletyczne o Memoriał Wacława Gąssowskiego.

W głównych biegach memoriału zwyciężyli: 400 m — Aniela (Gdynia) 48,8 800 m — Kloc (Warszawa) 1.53,8 1500 m — Nastaly (Gdańsk) 3.53,0.

i na świecie

W drugim dniu międzynarodowego turnieju siatkówki kobiet w Magdeburgu olimpijska reprezentacja Polski w siatkówce wygrała po bardzo zaciętej walce z Bułgarią 3:2.

Przy dużym zainteresowaniu publiczności rozegrane zostało w Bukareszcie rewanżowe spotkanie w koszykówce męskiej między reprezentacjami Rumunii i Polski. Po zaciętym i wyrównanym pojedynku zwyciężyli Rumunii 77:73 (33:36).

W Piłźnie zakończyła się Spartakiada Strzelecka klubów — odpowiedników polskiego zrzeszenia „Gwardia”. W ogólnej klasyfikacji spartakiady zwyciężyło Dynamo (ZSRR) 60 pkt, przed Rudą Hvezda (CSRS) 30 pkt., Gwardią (Polska) — także 30 pkt. Dozsa (Węgry) — 28 pkt., i Spartakiem (Bułgaria) — 27 pkt.

W Budapeszcie zakończyły się XIII Jeździeckie Mistrzostwa Europy juniorów. Najwyższą klasę zaprezentowali młodzi jeźdźcy angielscy. W klasyfikacji drużynowej pierwsze miejsce zajęły Włochy — 16,25 pkt, wyprzedzając Wielką Brytanię — 20 pkt, Belgię — 23 pkt. Polacy zajęli 12 ostatnie miejsce.

W Jenie rozegrana została druga przedolimpijska eliminacja lekkoatletyczna NRD i NRF. Do reprezentacji ogólnoniemieckiej zakwalifikowało się 58 zawodników NRD i 47 z NRF.

Piłkarze austriackiej drużyny Admira Energie, którzy za kilka dni zmierzają się w meczu o Puchar Zwycięzców Pucharu z warszawską Legią zremisowali w spotkaniu ligowym z Vienną 1:1.

Lekkoatleci Francji pokonali w Brukseli reprezentację krajów Beneluksu 275:189. Mecz zespołów kobiecych zakończył się zwycięstwem Beneluksu 72:61. (X-PAP)

„Koziołki”

6, 12, 17, 22, 36 dod. 15

Toto-Lotek

8, 19, 22, 36, 38, 40 dod. 18
końcówka banderoli 9855

Praca

Uczeń szewski potrzebny. Armii Czerwonej 68. 30782g

Potrzebna zaraz pomoc do 2-letniego dziecka. Sołacz, ul. Pałucka 6 m. 4. 30795g

Potrzebny młody pracownik do gospodarstwa rolnego — warunki dobre. Werblński, Łęczycza koło Poznania. 30801g

Modystkę tylko siłę pierwszorzędną przyjmie zaraz. Poznań, Fredry 5. 30784g

Zatrudnię gospośkę lub pomoc domową. Ratajczaka 40 m. 5. 29990g

Pracownic młodszą przyjmie pralnia. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19. 28779g

Potrzebna krawcowa i uczennica, ukończona 18 lat. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19. 30701g

Sprzątaczką na 4 godziny przed południem potrzeba na do domu prywatnego Gwardii Łudowej 7 m. 1. Konieczne referencje. 39633g

Pomoc domowa z mieszkaniem potrzebna zaraz. Zgłoszenia, Wrocławska 7 II ptr. od godz. 17—19. 30240g

Uczeń lat 16 potrzebny. Ukierunk — St. Faleński, ul. Murna 3. 30911g

Czeladnik piekarski z utrzymaniem — potrzebny. A. Dekert, Luboń, Powst. Wielkopolskich 15. 30919g

Pracę gospodyni na plebanii przyjmie zaraz. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30933g.

Przyjmę młodych malarzy. H. Ludwiczak, Poznań, ul. Jodłowa 5. Zgłoszenia osobiste i telefoniczne od godz. 17, tel. 716-46. 30944g

Potrzebna pomoc domowa oraz chłopak do prac w ogrodnictwie, najchętniej z prowincji, utrzymanie, mieszkanie na miejscu. Wł. Blochowiak, Bogucin — Poznań 10, koniec ul. Gnieźnieńskiej. 30949g

Pomoc domowa potrzebna. Plac Waryjskiego 2 m. 3, petla na Jeźcach. 30950g

Potrzebny uczeń stolarski Czesław Wesołek, Dzierżynskiego 28. 30966g

W cholewkarstwie zatrudnię ucznia lub uczennicę Armii 60 m. 9. 31031g

Potrzebna kulturalna pomoc do rocznego dziecka. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31052g

Pracowita, sumienna i czysta przyjmie pracę z wolnym pokojem. Może być na probostwie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31049g

Szwajcer do obory 50 szt. bydła zaraz potrzebny, samotny lub z małą rodziną. Sylwester Wojciechowski, Witkowski 6 poczta Racot, pow. Kościan woj. poznański. 31058g

Potrzebny szwajcer do obory zarodowej, samotny lub z małą rodziną. Wiadysław Korbiak, Nacław pow. Kościan. 31059g

Potrzebna gospośka lub pomoc domowa stała lub do chodząca. Kancelarska 11 (róg Marszałkowskiej) Grunwald tel. 611-71 wew. 968. 31070g

Przyjmę ucznia w naukę. Warsztat tokarski — mechaniczny, Ryszard Maniekiewicz, Poznań, Dąbrowskiego 177. 31074g

Nauka

Tańców towarzyskich wyucza Adela Szczurkówna, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 2a, parter. 30299g

Kursy księgowości: podstawowej (z maszynopisanem i obsługą maszyn biurowych), przemysłowej i handlowej — stać i odpowiadają — organizuje Oddział Poznański Stowarzyszenia Księgowych. Informacje: Poznań, ulica Marchlewskiego 146/150 (Wyszła Szkoła Ekonomiczna), pokój 32, w godz. od 12—17, oraz pisemnie: Poznań 4, skrytka pocztowa 1111. K5542

Kupno

Polichlorek winylu chlorowany (superchlor) kupię. Tel. 440-11. 30883g

Futra karakulowe stare, zużyte — kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30959g.

Sprzedaż

Wózki dziecięce, wielki wybór oraz materace — wszelkie rozmiary poleca Brzozowska — Poznań, Czerwonej Armii 10. 25600g

Sprzedam łózkę dziecięcą, 2 łózka mahoniowe, Poznań-Wilda, Dąbrowski 16 m. 2. 30676g

Nowe: jesionka francuska, futro, barany australijskie używane, łapki karakulowe, bibeloty sprzedam. Tel. 442-17. 30819g

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam pianino wysokiej klasy czarne „Ferd Manthey” bardzo dobrym stanie, budowa nowoczesna. Zbąszyń, ul. Wigury 13 m. 2. 30925m

Sprzedam motocykl WFM 4.500 zł. Dziewińska 27 od godz. 17. 31017g

Sprzedam głęboki biały wózek. Głogowska 91b m. 7. 29894g

Dwuletniego pięknego psa rasowego wyżyła szorstkowłosego okazjnie sprzedam. Wiadomość: Szymański, Chełmońskiego 11 m. 10. 30977g

Sadzonki truskawek duża odmiana — półczesne w każdej ilości sprzedam. Matysiak Poznań — Podolany, ul. Krynicka 14/16 m. 1. 30982g

Pianino „Zimmermann”, nowoczesne sprzedam, ul. Floriana 8 m. 1 obok kościoła Jeżyckiego. 30991g

Sprzedam pianino marki Emmer cena 6.500 zł. Dzierżynskiego 36 m. 20 (podwórce). 30997g

Sprzedam większą ilość cegieł rozbiórkowej. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30958g

Samochody

Skoda „Octavia” po 34.000 km korzystnie sprzedam. Zgłoszenia: Mostowa 25 w godzinach od 9—10 i 16—18. 31088g

Sprzedam samochód P-70, Poznań, Marcinkowskiego 28 m. 9 od godz. 16. 29795g

Sprzedam samochód „Moskwicz” 47. Wągrowiec ul. Rogozińska 91 tel. 291. 16006p

Sprzedam ciągniki marki „Deutz” 22 KM. Alfons Kostrzyński — Bielawy, poczta Działyn, powiat Gniezno. 30965g

Sprzedam „Ife 8” samochód model 1950. Telefon 636-36. 30939g

Okazjnie sprzedam „Panonion” w idealnym stanie, po 9.000 km, za 11.000 zł. Senatorska 36. 30945g

Sprzedam samochód „Trabant - Combi” z PKO. Włodzimierz Kasperski — Poznań, Dzierżynskiego 39 m. 8. 30956g

Tanio sprzedam motocykl „Junka”. Dobry stan. Romanowski, Poznań, Kotołowa 5. 30989g

Sprzedam „Mikrusa” z częściami, silnikiem zapalnym, Fabryczna 30 m. 5. 31007g

Sprzedam Wartburga rok 1953 lub zamienie na Warszawę lub inny za dopłatą. Tel. 640-62. 31055g

Sprzedam skuter „Wiatrak” po 7000 km. Poznań, ul. Karwowskiego 5 m. 8, po godz. 16. 31073g

Lambrette 150 id stan idealny nowe ogumienie sprzedam tel. 640-18 po godz. 16. 31023g

Lokale

Auto-obsluga, pomieszczenia 120 m² odstąpię z powodu wyjazdu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30783g.

Przyjmę ucznia — studenta na pokój dwuosobowy. Poznań, Palacza 147 od Grunwaldzkiej. 29892g

Grudziądz — Inowrocław mieszkanie komfortowe zamienie na mieszkanie w Poznaniu lub okolicy. Miecznik, Poznań, Dzierżynskiego 101 m. 6. 30233g

Pokój wyłączony na okres 5 lat odstąpię w Luboniu płatne z góry. Oferty Biuro Ogłoszeń, ul. Grunwaldzka 19 dla 30578g

Przyjmę panów na pokój. Żegockiego 29 (Winiary). 30709g

Rencista poszukuje pokoju na 2—3 miesiące. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30594g.

Pani poszukuje spiesznie pokoju niemeblowanego na okres 1 roku. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30659g.

Rencista poszukuje pokoju, czynsz rok z góry, miejscowość obojętna. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31154g.

Panna pracująca (członkini spółdzielni) szuka pokoju, możliwie w centrum. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30912g.

Zamienie dwa pokoje z kuchnią na podobne w Poznaniu lub na peryferiach. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30925g.

Kulturalna uczciwa szuka pokoju samodzielnego z c. o. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30941g.

Bydgoszcz! Mieszkanie samodzielnego 2 1/2 pokoju M4, pełny standard, nowe budownictwo — zamienie na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30931g.

Zamienie dwa pokoje kuchnia, dozorstwo na równorzędne, wzgl. duży pokój z dużą kuchnią, bez dozorstwa, Szewska 20 m. 10. 30925m

Pan poszukuje samodzielnego pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30942g.

Rodzeństwo — student (brat, siostra) studiujący, pracujący poszukują zaraz pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30942g.

Na pokój przyjmie. Poznań-Górczyn, Czechosłowacka 155. 30940g

Zamienie 2 pokoje z kuchnią, spółdzielcze, III piętro Osiedle Grunwald 1, na 3 pokoje z kuchnią. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30951g

Przyjmę pana lub ucznia na pokój (Grunwald). Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30954g

Starsza pani poszukuje wolnego pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30964g.

Przyjmę pana spokojnego na wspólny pokój. Nowe Miasto. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30962g.

Dom utrzymanie w zamian za mieszkanie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31061g.

Rok z góry zapłaci młode małżeństwo (członkowie spółdzielni) za wydzierżawienie pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31067g.

Przyjmę pana na wspólny pokój. Poznań — Junikowo, ul. Dziewińska 69. 31047g

Poszukuję wyłączony pokój w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31052g.

Przyjmę pana na wspólny pokój. Poznań-Junikowo, ul. Ścinawska 70. 31068g

Dwóch studentów poszukuje pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31093g

Asystent UAM poszukuje samodzielnego pokoju od października. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31013g

Przyjmę uczennicę na pokój. Nowowiejskiego 25 m. 10. 31077g

Komfortowe, samodzielne mieszkanie 2 pokojowe c. o., nowe budownictwo, telefon, centrum, zamienie na równorzędne większe 2 pokojowe. Peryferie nie wykluczone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31083g

Dom dwupiętrowy po sprzedaży wolne mieszkanie. Łazarz, Tel. 646-98. 30524g

Willi nowa 5 pokoi kuchnia, łazienka, centralne ogrzewanie, wyłączona, całość wolna sprzedam — 450.000 zł. Oferty Biuro Ogłoszeń Grunwaldzka 19 dla 31171g

Wągrowcu przy ul. Kościuski 58 sprzedam za 50.000 zł., 1/4 idealna część pięknego domu wraz ogrodem. Pierwszeństwo kupna mają lokatorzy tam zamieszkałi, lub ten który ma zastępcze mieszkanie do zamiany. Nie wykluczona zamiana na samochód. Parcele — obiekt w Poznaniu. Spiesznie zgłoszenia Adamski, Poznań, Małeckiego 21. 31095g

Okazjnie sprzedam wille luksusowej budowy 4 po kole ogród 500.000 zł. Wil ko 5 pokoi, 3 morgi ogrodu 350.000 — wpłaty 250.000. Dom 1 morga, 3 pokoje, kuchnia 200.000. Dom 3 po kole 180.000, domek z ogrodem 120.000. Zgłoszenia: Adamski, Poznań, Małeckiego 21. 31096g

Sprzedam działkę w Mosinie (Nowe Krosno) 1912 m² uzbrojona z materiałem budowlanym, Wiadomość: Poznań, Sikorskiego 15 m. 2. 30891g

Pracownicy poszukiwani

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE Nr 2, w POZNANIU, plac Wolności 14 — przyjmie natychmiast do pracy na budowy w Poznaniu:

20 **BETONIARZY**,
20 **ROBOTNIKÓW** niewykwalifikowanych.

Dla zamiejscowych dysponujemy bezpłatnym hotelem robotniczym.
Praca akordowa — wynagrodzenie do 3.000 zł.
Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia, plac Wolności 14, pokój 104. K5378

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁOWO-BUDOWNICTWA ROLNICZEGO w POZNANIU Żmigrodzka 41/49, zatrudni zaraz

INŻYNIERA lub **TECHNIKA** z praktyką w zakresie robót ślusarskich i instalacji sanitarnych — na stanowisko kierownika zakładu.

Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy w budownictwie. K5393

GS „SAMOPOMOC CHŁOPIKA” w SWARZĘDZU przyjmie zaraz

4 **UCZNIÓW PIEKARSKICH** oraz 4 **CZELADNIKÓW**.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat GS, Swarzędz, ul. Wrzesińska 8. K5425

ABSOLWENTÓW zasadniczych szkół zawodowych — początkowo na stanowiska pomocników operatorów sprzętu, a następnie po odbyciu przeszkolenia na samodzielnych operatorów —

przyjmie natychmiast do pracy na budowach miejscowych i zamiejscowych —

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT INŻYNIERYJNYCH „HYDROBUDOWA 9” w POZNANIU, ul. Świętosławska nr 12 — Dział Zatrudnienia i Płac — pokój 27. K5441

— **ELEKTRYKÓW**
— **MURARZY**

przyjmie natychmiast do pracy na budowach miejscowych i zamiejscowych. **POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT INŻYNIERYJNYCH „HYDROBUDOWA 9”** w POZNANIU, ul. Świętosławska 12. Dział Zatrudnienia i Płac pokój nr 27. K5432

ROBOTNIKÓW NIEWYKwalifikowanych do robót ziemnych —

przyjmie natychmiast do pracy na budowach miejscowych i zamiejscowych —

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT INŻYNIERYJNYCH „HYDROBUDOWA 9” w POZNANIU, ul. Świętosławska nr 12 — Dział Zatrudnienia i Płac — pokój 27. K5435

BAZA SPRZĘTOWO-TRANSPORTOWA POZNAŃSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWNICTWA LĄDOWO I WODNO-INŻYNIERYJNEGO „HYDROBUDOWA — 7” POZNAŃ - JUNIKÓWO, ul. Nowosolska 34 przyjmie pilnie

WULKANIZATORA do warsztatu remontowego samochodów na dobrych warunkach. K5450

— **OPERATORÓW SPRZĘTU LEKKIEGO**,
— **OPERATORÓW SPRZĘTU CIĘŻKIEGO** (koparki i spycharki z uprawnieniami) —

przyjmie natychmiast do pracy na budowach miejscowych i zamiejscowych —

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT INŻYNIERYJNYCH „HYDROBUDOWA 9” w POZNANIU, ul. Świętosławska nr 12 — Dział Zatrudnienia i Płac — pokój 27. K5438

†

Dnia 30 sierpnia 1964 r. zmarł mój najukochańszy mąż, ojciec, teść i dziadek, namaszczone Olejami św. sp.

Ludwik Wróblewski

drukarz

Pogrzeb odbędzie się w środę, 2 bm. o godzinie 14.45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona
ZONA Z RODZINĄ
Poznań, ul. Miodowa 16. K5563

†

Po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św., zmarła 29 sierpnia 1964 roku najdroższa żona i ukochana mamusia, przeżywszy lat 66 sp.

Kazimiera Kuźniewska

z d. Nawrocki

Pogrzeb odbędzie się 2 września, środa godz. 14.15 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku
MAŻ, CÓRKA Z MĘŻEM I RODZINA
Poznań, ul. Saperska 5. K5561

†

Dnia 29 sierpnia 1964 r. zmarł

Władysław Bogdan Mikulski

LEKARZ WETERYNARI
Kierownik Państwowego Zakładu Leczniczego dla Zwierząt w Izby Kujawskiej pow. Koło, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Odszedł prawy, szlachetny Kolega, zasłużony lekarz, który pracując na swoim stanowisku od wyzwolenia oddziaływał osobistym i postawą społeczną zjednał sobie szacunek ogółu lekarzy weterynaryjnych i społeczeństwa.

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września 1964 r. o godzinie 13 w Włocławku.

ZRZESZENIE LEKARZY WETERYNARI
WOJEWÓDZKI ZAKŁAD WETERYNARI

Redaguje Kolegium: Marian Flejsierowicz (sekretarz redakcji), Tadeusz Kaczmarek, Zbigniew Mika, Wiesław Porzycki (zastępca redaktora naczelnego), Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Lesław Tokarski (redaktor naczelny). Telefony: 611-21 łączy wszystkie działy; sekretariat redakcji 657-76, w godz. 8.30-17.30; redaktor naczelny 657-76, z-ca red. naczelnego 657-18, sekretarz redakcji 648-85; dział łączności z czytelnikami — informacja dla czytelników 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 430-73 i 453-31. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa” Biuro Ogłoszeń: Poznań, ul. Grunwaldzka 19, telefony 452-89 i 611-21. Za treść i terminowy druk ogłoszeń redakcja nie odpowiada. O warunkach prenumeraty informacji udziela placówka „Ruchu” i Poczty. Druk: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka, Poznań, ul. Zwierzyniecka 3. O-16

Towarzystwo Krzewienia Wiedzy Praktycznej

Oddział Wojewódzki w Poznaniu organizuje:
KURSY — kreśleń technicznych maszynowych i budowlanych I i II stopnia,
KURSY — radio - telewizyjne,
KURSY — spawania elektrycznego i acetylenowego dla początkujących oraz weryfikacyjne dla zaawansowanych.
Informacji udziela i zapisy przyjmuje sekretariat kursów, ul. Lampego 7 — tel. 14-45. K-5473

DYREKCJA LICEUM MEDYCZNEGO w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 99
PRZYJMUJE ZAPISY
kandydatów po 9 klasach do
ROCZNEJ SZKOŁY ASYSTENTEK
PIELĘGNIARSTWA
od dnia 1-10 września w sekretariacie szkoły w godz. od 9-11. K-5477

Młodzieży —

która zamierza podjąć
naukę rzemiosła ślusarskiego
w indywidualnych warsztatach rzemiosła wskaże miejsca nauki zawodu
CECH ŚLUSARZY I RZEMIOŚL POKREWNYCH w Poznaniu, ul. Marchlewskiego 108/112, pok. 21 w godzinach od 9-13. K5509

ZASADNICZA SZKOŁA RACHUNKOWOŚCI ROLNEJ w Łęknie p-ta Zaniemyśl pow. Środa przyjmie jeszcze

UCZNIÓW

Chętni którzy ukończyli 16 lat mogą z wymaganą dokumentacją zgłaszać się codziennie do 5 września br. K5520

CHEMICZNA SPÓŁDZIELNIA PRACY „ARGON” — PRZERÓB TWORZYW SZTUCZNYCH w POZNANIU, ul. Kościelna 58, telefon: 444-86 i 444-87 zatrudni natychmiast **INŻYNIERA** lub **TECHNIKA** do działu produkcji. Praktyka przemysłowa pożądana. K5500

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO TRANSPORTOWE HANDLU W POZNANIU, ul. Kazimierza Wielkiego 1 zatrudni **KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH**. K5533

Zaangażujemy zaraz **ST. EKONOMISTĘ** w sekretariacie Techniczno-Ekonomicznym d/s Porozumień Branżowych. Wymagane wyższe (względnie średnie) wykształcenie ekonomiczne lub techniczne oraz znajomość organizacji produkcji zabawkarskiej.

Zgłoszenia kierować do: **WOJEWÓDZKI ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI PRACY — POZNAŃ**, ul. Fredry 7. K5501

WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA w POZNANIU, ul. Marchlewskiego 146 przyjmie n/w pracowników:

- 1 **BIBLIOTEKARZA** z wykształceniem wyższym lub średnim,
- 1 **TECHNIKA - FOTOGRAFA** z wykształceniem średnim,
- 1 **TECHNIKA - CHEMIKA** z wykształceniem średnim,
- 1 **ŚLUSARZA**

Zgłoszenia przyjmuje się — pokój 67, I piętro. K5502

W dniu 30 sierpnia 1964 r. zmarł

Paweł Klajn

b. długoletni pracownik naszego teatru.

Zmarły był sumiennym pracownikiem i dobrym kolegą.

Pogrzeb odbędzie się 2 września 1964 r. o godzinie 14.45 z kaplicy cmentarza na Junikowie.

RADA ZAKŁADOWA **DYREKCJA**
Państwowego Teatru Lalki i Aktora „Marcinek” w Poznaniu. K5564

†

Dnia 30 sierpnia 1964 r. zasnął w Bogu opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babcia, teściowa, siostra i ciocia, przeżywszy lat 71 sp.

Stanisława Skrzypczak

z d. Szymańska

Pogrzeb odbędzie się w środę 2. 9. 1964 r. o godz. 16.15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W smutku pogrążeni
CÓRKI, ZIĘCIOWIE, WNUKI I RODZINA K5562

Dnia 30 sierpnia 1964 r. zmarł po krótkich cierpieniach przeżywszy lat 56 nasz najukochańszy brat, szwagier, kuzyn i wujek sp.

Marian Hellak

kasjer PKP

Pogrzeb odbędzie się w środę 2 września br. o godz. 13.45 z kaplicy cmentarza na Junikowie.

W smutku pogrążona

RODZINA

31157g

ZŁOM SREBRNY

NAJLEPIEJ SPRZEDASZ

w sklepach „VERITAS”

Poznań, ul. Kantaka 10

Ostrów Wlkp., ul. Gimnazjalna 2

Kalisz, ul. Garbarska 2

K-5281

SPÓŁDZIELNIA PRACY „STOLARZ” W OSTRZESZOWIE

ul. Armii Czerwonej 52, tel. 304

zawiadamia,

że uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 23. V. 1964 r. zmieniona została dotychczasowa nazwa Spółdzielni, która brzmi obecnie:

POWIATOWA SPÓŁDZIELNIA PRACY USŁUG WIELOBRANŻOWYCH

w Ostrzeszowie, ul. A. Czerwonej 52, tel. 304

Podając powyższe do wiadomości donosimy, że Spółdzielnia obok działalności produkcyjnej

świadczy usługi

w zakresie:

1. Wszelkich napraw wchodzących w zakres prac stolarskich (stolarstwo meblowe i budowlane) oraz struganie desek. Zakład Nr 1 przy ul. Armii Czerwonej 52 w Ostrzeszowie.
2. Instalacji elektrycznych oraz elektromechaniki (naprawa pralek elektrycznych, odkurzaczy, żelazek elektr. itp.). Zakład Nr 2 przy ul. Powstańców Wlkp. 2 w Ostrzeszowie.
3. Malarstwa budowlanego (malowanie wnętrz). Zakład Nr 3 przy ul. Powstańców Wlkp. 2 w Ostrzeszowie. K5410

Przetargi

POZNAŃSKA FABRYKA WODOMIERZY I GAZOMIERZY w POZNANIU, ul. Janickiego 23/25 — ogłasza PRZETARG na wykonanie **SPRZĘTU DLA CHLORATORÓW** w 5 różnych wymiarach łącznej ilości 820 szt.

Rysunki do wglądu i bliższych wyjaśnień udziela Dział Zaopatrzenia Poznańskiej Fabryki Wodomierzy i Gazomierzy w Poznaniu, tel. 46-502.

Oferty z podaniem cen mogą składać przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne — do dnia 10. IX. 1964 r.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta, lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. K5535

Zguby

25 sierpnia w kinie „Bałtyk” (ostatni seans) zgubiono męski płaszcz ortolionowy (angielski) spod z zamkiem błyskawicznym do podpink. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 31109g

Zgubiono dyplom pielęgniarstwa nr. 8341/54 z dnia 14. 8. 1954 r. na nazwisko Krystyna Wadyńska. 20590g

Skorzęcin! Pozostawione kilje wędkarskie przy autobusie MPK w dniu 24. 8. o godz. 11.30 proszę o zwrot pod adresem Chociszewskiego 12 m. 13. 30976g

Matrymonialne

Poznam starszą, samotną panią z własnym domem oraz gotówką. Cel matrymonialny. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30886g.

50.000 Klientów, 10.000 malżeństw, 8 lat działalności Biura Matrymonialnego „Syrenka”, Warszawa, ul. Elektryczna 11, Napisz i TV! Otrzymasz oferty i informacje. K5494

Dla mojej kuzynki, z prowinacji, lat 40, panny, przy stojnej, materialnie niezłejnej poznam pana do lat 50 z mieszkaniem, chętnie wdowca. Cel matrymonialny. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30890g.

Panna, niebrzydka, średniego wzrostu z mieszkaniem pozna kawalera bez nałogów z technicznym wykształceniem lat 30-37. Oferty z fotografią Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 30921g.

Wdowiec bezdzietny, pięćdziesięcioletni, wyższe wykształcenie, wysoki, przy stojny — posłubi lekarke medycyny, pannę bez nałogów, wysoką ponad 170 cm (zdecydowana przyjechać do Warszawy). Oferty pisemne: „R-5512” PAR, Warszawa, Poznańska 38. K5538

W dniu 30 sierpnia 1964 roku zmarł nasz pracownik

Bernard Kaczmarek

starszy księgowy Zakładu PGR Podolizny

Pogrzeb odbędzie się w dniu 1 września o godzinie 15 z domu żałoby w Lisówkach, st. kolej. Dopiewo.

W zmarłym straciłmy bardzo sumiennego pracownika i serdecznego kolegę.

DYREKCJA I PRACOWNICY
Kombinatu PGR Konarzewo K5569

Wiceprezowski Zarządu

Obyw. Januszowi Stortzowi

WYRAZY GŁĘBOKIEGO WSPÓŁCZUCIA

z powodu zgonu

córki

ZARZĄD, RADA ZAKŁADOWA
PRACOWNICY PSS Puszczykowo K-5546

Wszystkim biorącym udział w pogrzebie oraz za złożone wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty i oddanie ostatniej przysługi sp.

Tadeuszowi Prażyńskiemu

SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

składa

ZONA

31162g

POZNAŃSKA SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW w POZNANIU, przy ulicy Grunwaldzkiej 55, ogłasza PRZETARG na wykonanie REMONTU KAPITAŁOWEGO INSTALACJI CENTRALNEGO OGRZEWANIA w budynku przy ulicy Matejki 50.

Bliższych informacji udzieli Dział Inwestycji PSS — barak nr 7, pokój 14.

Termin wykonania remontu do 15 października 1964 r.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach w terminie 9 dni od daty ukazania się ogłoszenia, a komisyjnie otwarcie ofert nastąpi w dniu następnym.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. K5380

NARODOWY BANK POLSKI ODDZIAŁ W LESZNIE, Al. Krasieńskiego 26 ogłasza PRZETARG NIEOGRAZNIANY NA WYKONANIE ROBOT ELEWACYJNYCH BUDYNKU BANKOWEGO w Lesznie, polegających na odnowieniu tynków i oczyszczeniu piaskowca.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i uprawnione zakłady prywatne.

Informacje w zakresie robót elewacyjnych oraz słupe kosztorysy można uzyskać w biurze NBP Oddział Leszno — I piętro.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem „przetarg” w terminie 10 dni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 12 września 1964 r. o godz. 10 w lokalu Banku. K5545

POZNAŃSKIE ZAKŁADY BUDOWY MASZYN I URZĄDZEŃ CHEMICZNYCH w POZNANIU ul. Górczyńska 38 — ogłaszają PRZETARG NA WYKONANIE NASTĘPUJĄCYCH PRAC z materiału własnego lub powierzono:

1. Instalacji c. o. w hali krat „Wema”
2. Instalacji c. o. w pomieszczeniach zaopatrzeniowych i remizy o kubat. 300 m³
3. Instalacji c. o. w pomieszczeniu malarni o kubaturze 100 m³
4. Przedłużenie sieci wodociągowej 120 mb
5. Wykonanie i zainstalowanie rynien 100 mb

Termin wykonania powyższych prac — IV, kw. br. Bliższych informacji udzieli Dział Gł. Mechanika ul. Staroleśka 2/4 tel. 706-70.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne pod warunkiem złożenia ofert w ciągu 10 dni od ukazania się niniejszego ogłoszenia w zalakowanych kopertach z dopiskiem „przetarg na roboty instalacyjne”.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 11. IX. br. Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. K5492

PRZETARG NA WYKONANIE 6 sztuk FORM METALOWYCH NA ODLEWY Z BAKELITU wg UG143 do 148 z przeznaczeniem do ARMATURY P. POZAROWEJ ogłaszają **ZAKŁADY URZĄDZEŃ OKRĘTOWYCH** w BARLINKU ul. Fabryczna 6 pow. Myślibórz.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty należy składać w Sekretariacie Zakładu w godz. od 7-15 do dnia 5. 9. 1964 r.

Przetarg odbędzie się dnia 14. 9. 1964 r. o godz. 10 w naszym Zakładzie.

Wszelkich informacji udziela Dział Zaopatrzenia Zakładu tel. 1 wew. 25 i 14. Zakład zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez podania powodów. K5416

Komunikaty

Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Poznań - Grunwald podaje do wiadomości, że **Urząd Stanu Cywilnego Poznań - Grunwald ZOSTAŁ PRZENIESIONY** z dniem 1 września 1964 r. z Pałacu Kultury do gmachu Prez. DRN Poznań - Grunwald, ul. Matejki nr 50. Od dnia 1 września br. Urząd Stanu Cywilnego przyjmuje interesantów w gmachu Prezydium — ul. Matejki 50, pokój nr 107. K5532

dzisiaj w RADIO i TELEWIZJI

RADIO — PROGRAM I: 7.45 „Błękitna sztafeta”; 8.05 Muzyka i Aktualn.; 8.30 Piosenka dnia; 8.45 „Z piekarni po kraju”; 9 Muzyka; 9.20 Z dawnej muzyki włoskiej; 9.40 Dla przedszkoli „Gdzie tak miło, jak w przedszkolu”; 10 Konc. rozryw.; 11 Aud. literacka; 11.20 Konc. Ork. PR w Krakowie pod dyr. St. Hasi, Zdzisław Nikodem — tenor; 11.50 „Rodzice a dziecko”; 12.15 „Rolniczy Kwadrans”; 12.45 „Na swojską nutę”; 13 Muzyka; 13.20 Konc. rozryw.; 14.15 „Mówi Rozgłośnia Harcerska”; 14.30 „Solisci z orkiestra”; 15.10 Mel. warszawskie”; 15.30 Z życia W. Radz.; 16 Muz. franc.; 16.35 „Ja i praca”; 17.05 „List z Polski”; 17.25 Aud. literacka; 17.45 „Pięć minut o wychowaniu”; 17.50 Public. miedynar.; 18 Koncert dnia; 19 Piosenki w wyk. W. Warskiej; 19.15 K. Szymanowski: Uwertura koncertowa op. 12; 19.30 Zerzawka PI; 20.26 Sport; 20.35 Słuchowisko; 22.05 Konc. życzeń miłośników muzyki poważnej; 22.45 Gra Zespół Instrumentalny W. Kolanowskiego.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 12.05, 15, 17, 20, 23.

PROGRAM II: 7.55 Piosenka witamy nowy rok szkolny; 8.15 Miedzynarodowy Uniwersytet Radiowy aud. II „Satelity łącznościowe” autor: Rex Keating (UNESCO); 8.35 Przegląd prasy literackiej; 8.45 Muzyka; 9 „Z melodii i piosenek dookoła Polski”; 9.50 Public. miedzynar.; 10 „Wesoły autobus”; 11 Konc. symf.; 11.40 Ekonom. Problem tygodnia; 12.50 „My i nasze dzieci”; 13 Konc. estradowy radzieckiej muz. rozryw.; 13

